

Sygn. akt: III U 870/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 listopada 2014r. w O.

sprawy z odwołania T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 04.09.2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje T. S. prawo do emerytury od dnia 1 sierpnia 2014r.,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

T. S. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 04.09.2014r., odmawiającej mu prawa do emerytury. Wskazał, że organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach niesłusznie nie zaliczył mu okresu zatrudnienia na stanowisku spawacza w Państwowym Ośrodku (...) w P. od dnia 01.01.1974r. do dnia 30.04.1985r.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podniósł, że odwołujący na dzień 01.01.1999r. wykazał okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 25 lat, nie wykazał jednak 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 12 lat 5 miesięcy i 28 i takiej pracy. ZUS wskazał, że do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresu zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w P. od dnia 01.01.1974r. do dnia 30.04.1985r., ponieważ **świadcstwo** pracy w szczególnych warunkach zostało wystawione przez archiwum, które nie jest do tego uprawnione.

Biorąc powyższe pod uwagę organ rentowy stwierdził, że T. S. nie spełnia przesłanek do nabycia prawa do emerytury, dlatego zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

T. S. w dniu 14.08.2014r. złożył wniosek o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury. Po jego rozpoznaniu (...) Oddział w P. w dniu 04.09.2014r. wydał zaskarżoną decyzję, w której odmówił mu prawa do emerytury.

Organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 01.01.1999r. ogólny okres pracy wynoszący 30 lat, 1 miesiąc i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Do pracy w szczególnych warunkach uwzględniono jedynie okres 12 lat 5 miesięcy i 28, zamiast wymaganych 15 lat. Do pracy w szczególnych warunkach nie uwzględniono okresu zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w P. od dnia 01.01.1974r. do dnia 30.04.1985r., ponieważ świadectwo pracy w szczególnych warunkach zostało wystawione przez archiwum.

Zdaniem Sądu odwołanie T. S. od decyzji ZUS z 04.09.2014r. jest zasadne, bowiem spełnia on przesłanki do przyznania emerytury.

T. S. urodził się w dniu (...), zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa,
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 01.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 dla mężczyzn i okres zatrudnienia w szczególnych warunkach co najmniej 15 lat.

Według przepisu § 2 ust. 1 w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Z ust. 2 tego przepisu wynika natomiast, że okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 Rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Zdaniem Sądu w świetle powyższych przepisów T. S. spełnia przesłanki do uzyskania prawa do emerytury, gdyż osiągnął wymagany wiek oraz na dzień 01.01.1999r. udokumentował wymagany ogólny staż pracy, nie jest członkiem OFE.

Przedmiotem sporu było jedynie ustalenie, czy w okresie zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w P. od dnia 01.01.1974r. do dnia 30.04.1985r. odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przed Sądem ubezpieczeń możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień do emerytury wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995 r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996 r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239).

Odwołujący na okoliczność spornego okresu zatrudnienia złożył do ZUS ogólne świadectwo pracy z dnia 08.05.1985r. (k. 9 akt kap. pocz.). W świadectwie tym wskazano, iż był zatrudniony w okresie od 01.09.1971r. do 09.05.1985r. na stanowisku pomocy warsztatowej oraz na stanowisku spawacza.

Złożył również świadectwo pracy w szczególnych warunkach, w którym wskazano, iż był zatrudniony w Państwowym Ośrodku (...) w P. od dnia 01.09.1971r. do dnia 09.05.1985r. , w tym w okresie od dnia 01.01.1974r. do dnia 30.04.1985r. na stanowisku spawacza, wskazanym w Wykazie A Dział XIV poz. 12 pkt 8, stanowiącym załącznik do Zarządzenia nr 7 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 19.05.1983r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. Świadectwo to zostało wystawione przez Archiwum Państwowe m. st. W. i dlatego słusznie nie zostało uwzględnione przez ZUS. Powyższe skutkowało koniecznością przeprowadzenia postępowania dowodowego co do wykonywanych przez odwołującego czynności.

Na okoliczność pracy T. S. w spornym okresie Sąd dopuścił dowód z przesłuchania odwołującego w charakterze strony oraz dowód z dokumentów znajdujących się w jego aktach osobowych.

Sąd orzekając w sprawie miał na uwadze, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach istotne znaczenie ma rodzaj powierzony mu pracy - rzeczywiście wykonywanych zadań pracowniczych.

T. S. przesłuchiwany na okoliczność pracy w Państwowym Ośrodku (...) w P. zeznał, iż na początku był zatrudniony jako mechanik przy naprawie ciągników a następnie odbywał zasadniczą służbę wojskową. Zeznał też, że po jej odbyciu wrócił do (...) i wówczas zaczął pracować przy spawaniu konstrukcji stalowych z rur stalowych jako spawacz, początkowo bez formalnych uprawnień, a następnie został skierowany na kurs spawacza. Z jego zeznań wynika, że przy spawaniu konstrukcji pracownicy pracowali w zespołach 2-osobowych, jedna osoba składała konstrukcję i spawała punktowo a druga spawała już całość konstrukcji. Odwołujący przyznał, że gdy nie miał formalnych uprawnień spawalniczych, to jego czynności polegały na składaniu konstrukcji na szablonie, przygotowaniu ich do spawania i heftowaniu, czyli spawaniu punktowym, zaś gdy nabył już formalne uprawnienia spawalnicze, to tylko spawał całość konstrukcji a inna osoba była jego pomocnikiem i przygotowywała konstrukcje do spawania. Mając powyższe na uwadze do pracy w szczególnych warunkach można zaliczyć odwołującemu tylko okres pracy gdy miał już formalne uprawnienia spawalnicze, gdyż dopiero wówczas w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace spawalnicze.

Zdaniem Sądu w/w zeznania w całości zasługują na wiarę, gdyż są spójne, logiczne i tworzą logiczną całość z danymi wynikającymi z akt osobowych odwołującego oraz złożonymi do akt książeczką wojskową i książeczką spawacza.

T. S. na rozprawie złożył do akt sprawy książeczkę wojskową, z której wynika, iż rozpoczął zasadniczą służbę wojskową od 25.10.1972r. a zakończył ją dnia 17.10.1974r. (k.15a.s.). Z jego akt osobowych wynika, iż po wojsku pracę rozpoczął od dnia 05.11.1974r. W umowie o pracę zawartej z nim od 05.11.1974r. wskazano stanowisko pomocnika spawacza. Wprawdzie następnie odwołujący nie miał zmienionego angażu, lecz z jego zeznań wynika, że od chwili nabycia formalnych uprawnień spawacza wykonywał on tylko czynności spawacza. Należy dać mu wiarę, gdyż logicznym jest przyjęcie, że osoby, które nabyły formalne uprawnienia spawacza wykonywały tylko takie czynności, bowiem ich umiejętności były wyższe niż osób nie mających takich uprawnień i nie mających ukończonego kursu spawacza.

Ze złożonej przez odwołującego na rozprawie książeczki spawacza wynika natomiast, iż została ona wystawiona w dniu 10.11.1977r. i w tej dacie nabył formalne uprawnienia spawalnicze. W kartach zarobkowych za lata 1977-1985 znajduje się zapis o przyznaniu mu dodatku szkodliwego, dlatego należy dać mu wiarę, iż faktycznie był spawaczem. W karcie zarobkowej za 1984r. wskazano w październiku 2 dni urlopu bezpłatnego, dlatego te dni nie są wliczane do stażu pracy. Organ rentowy do ogólnego stażu pracy zaliczył odwołującemu okres zatrudnienia w (...) od 01.09.1971r. do 01.10.1984r. i od 04.10.1984r. do 09.05.1985r.

Mając na uwadze całokształt w/w okoliczności Sąd uznał, że do pracy w szczególnych warunkach należy odwołującemu zaliczyć okres zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w P. od 10.11.1977r. do 01.10.1984r. i od 04.10.1984r. do 30.04.1985r. Z karty zarobkowej za 1985r. wynika, że odwołujący w maju 1985r. wykorzystywał urlop wypoczynkowy, a odwołujący nie domagał się zaliczenia maja 1985r. do pracy w szczególnych warunkach.

Okres od 10.11.1977r. do 01.10.1984r. (6 lat 10 miesięcy i 22 dni) i od 04.10.1984r. do 30.04.1985r. (6 miesięcy 28 dni) stanowi 13 lat 5 miesięcy i 20 dni. Z treści Wykazu A Dział XIV poz. 12, stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynika, że prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym zaliczone zostały do prac w szczególnych warunkach.

Po zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach w/w okresów zatrudnienia na stanowisku spawacza T. S. spełnił wszystkie przesłanki warunkujące nabycie uprawnień do wcześniejszej emerytury, wynikające z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wykazał bowiem okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący, łącznie z okresem uwzględnionym przez ZUS, 25 lata 10 miesięcy i 48 dni. Pozostałe przesłanki nie były sporne.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 04.09.2014r. i przyznał T. S. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.08.2014r., tj. od miesiąca złożenia wniosku. Zgodnie bowiem z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

W pkt 2 Sąd stwierdził brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 w/w ustawy organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego (art. 118 ust. 1a).

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do emerytury. ZUS nie dysponował niezbędnymi dowodami pozwalającymi na uznanie pracy odwołującego (...) w P. w spornym okresie jako pracy w szczególnych warunkach. Odwołujący nie złożył bowiem prawidłowego świadectwa pracy w szczególnych warunkach za ten okres. Świadectwo to zostało wystawione przez archiwum, co skutkowało koniecznością przeprowadzenia postępowania dowodowego w celu ustalenia rodzaju czynności wykonywanych przez odwołującego. Nadto Sąd zaliczył do pracy w szczególnych warunkach tylko część spornego okresu. Z tych względów Sąd stwierdził brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.